

Kennert Rickardsson
Östergatans vattenverk
Box 26
285 21 MARKARYD

Fastställelse av vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter för Östergatans Vattenverks grundvattentäkt på fastigheten Mården 1 i Markaryd

BESLUT

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (1998:808) (MB) vattenskyddsområde för grundvattentäkten på fastigheten Mården 1 i Markaryd, som markerats på bifogad karta (bilaga 1).

Länsstyrelsen meddelar vidare med stöd av 7 kap 22 och 30 §§ MB föreskrifter, se nedan under SKYDDSFÖRESKRIFTER.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Definition:

Med hantering avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

§ 1

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter skall gälla inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i vattentäktsszon samt primär skyddsszon.

Huvudman för vattentäkten är Östergatans Vattenverk.

a) Vattentäktszon

Inom vattentäktszonen får endast vattentäktsverksamhet bedrivas. Området skall vara inhägnat.

b) Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Lagring och tankning av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor får inte ske annat än för oljeförsörjning till befintliga byggnader.

Tankar och förvaringskärl för petroleumprodukter skall vara utformade så att kontroll är möjlig. Nya underjordiska cisterner får inte installeras.

Tillfällig uppställning av bränslecisterner för tankning av arbetsfordon är förbjudet.

Uppställning av fordon avsett för transport av brandfarlig vätska eller för yt- och grundvatten skadliga ämnen får inte ske.

Upplysning

För hantering skall i övrigt iakttas vad som gäller enligt Miljöbalken (SFS 1998:808) och Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24).

Övergångsbestämmelser

För befintliga förvaringsanordningar för petroleumprodukter och brandfarliga vätskor skall kravet på erforderliga skyddsanordningar i § 1b börja gälla ett år efter att föreskriften träder i kraft.

c) Hantering av kemiska bekämpningsmedel

Yrkesmässig användning och spridning av kemiska bekämpningsmedel är förbjudet och övrig hantering kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Icke yrkesmässig spridning av kemiska bekämpningsmedel mot ogräs är förbjudet.

Upplysning

Ytterligare bestämmelser finns i Naturvårdsverks föreskrifter (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel.

d) Avledning av spillvatten och dagvatten samt hantering av avfall

Installering av nya anläggningar för utsläpp eller infiltration av avloppsvatten är förbjudet.

Orenat dagvatten från t.ex. tankningsplatser, biltvättar samt hårdgjorda ytor kring industrier samt dagvattennät får inte infiltreras i mark inom skyddsområdet.

Avloppsledningar skall vara täta, inspekteras regelbundet och vid behov omgående läggas om eller renoveras.

Uppläggning, deponering eller nedgrävning av avfall får inte förekomma med undantag av trädgårdskompost för enskild fastighet.

Upplysning Ytterligare bestämmelser finns i Avfallsförordningen (SFS 2001:1063).

e) Industrier och miljöfarlig verksamhet

Miljöfarlig verksamhet som innebär risk för förorening av yt- eller grundvattnet får inte etableras.

Nyetablering av andra industriella verksamheter, där tillstånd enligt 9 kap miljöbalken normalt inte erfordras, kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

f) Miljöfarliga ämnen

Hantering av för grundvattnet skadliga ämnen såsom fenoler, organiska lösningsmedel, oljor, tjärprodukter m.m., utöver vad som behövs för normal hushållning kräver tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

g) Vägar och transport av farligt gods

Hantering av asfalt, oljegrus eller vägsalt utöver den användning som behövs för normal hushållning är förbjudet. Deponering av snö från trafikerade ytor, utöver normal snöröjning är förbjudet.

Genomgående transport av farligt gods är förbjudet.

h) Schakt- och anläggningsarbeten

Schaktningsarbeten, sprängning, deponering och tillförsel av främmande massor för utfyllnad och avjämning får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Mindre grävningsarbeten för ledning på tomtmark, avbaning och urschaktning av en yta <100 m² och till ett djup <1 m får utföras utan tillstånd. Likaså får erforderliga arbeten för underhåll av VA-, el-, och teleledningar samt rensning av diken utföras utan tillstånd.

i) Energianläggningar och enskilda vattentäkter

Installering av nya markvärmeanläggningar (ytjordvärme, bergvärme eller grundvattenvärmesystem) får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Inrättning och användning av nya grundvattenbrunnar inom vatten-skyddsområdet får inte ske utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Befintliga brunnar får ersättas med likvärdiga brunnar.

j) Fordonstvätt mm.

Tvätt av motorfordon och maskiner får inte utföras på sådan plats att tvättvattnet infiltreras i marken. Tvättanläggningar och bilvårdsanläggningar för kommersiellt bruk, t.ex. åkerier eller anläggningar som avser tvättning av fler fordon än vad som normalt nyttjas inom det enskilda hushållet, får inte anläggas utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

k) Arbetsmaskiner

Uppställning av arbetsmaskiner som drivs med flytande bränsle med tank som rymmer mer än 50 l är förbjudet.

§ 2

Allmänna bestämmelser

Påföljd

Tillsyn över efterlevnaden av samt påföljd för förseelse mot ovan meddelade föreskrifter stadgas i Miljöbalken (MB) (SFS 1998:808).

Överträdelse av skyddsföreskrifterna kan medföra ansvar enligt 29 kap 8 § MB.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778). Anmälan skall göras till den kommunala räddningstjänsten, tel. 112, eller i icke akuta fall till kommunens nämnd för miljöfrågor eller vattentäktens huvudman.

Ersättning

Enligt 31 kap 4 § MB kan fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet efter ansökan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk.

Villkor och undantag

Om särskilda skäl föreligger kan Länsstyrelsen medge dispens från ovan meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med en sådan prövning kan Länsstyrelsen föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § MB). Dispens får, enligt 7 kap 26 § MB, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Anmälan, ansökan om tillstånd och ansökan om dispens skall vara skriftlig. Ansökan skall innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma den verksamhet som avses. Före ansökan skall sökanden samråda med vattentäktens huvudman och samrådssvar skall bifogas ansökan.

Övrig lagstiftning

Utöver tillstånd enligt dessa föreskrifter kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning för viss verksamhet som t.ex. spridning av bekämpningsmedel och hantering av brandfarliga vätskor.

Överklagande

Beslut meddelade av kommunens nämnd för miljöfrågor kan överklagas hos Länsstyrelsen och beslut meddelade av Länsstyrelsen kan överklagas hos Miljödomstolen enligt 19 kap 1 § MB.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Östergatans Vattenverks ekonomiska förening ansöker om fastställelse av skyddsområde med föreskrifter för grundvattentäkten på fastigheten Mården 1 i Markaryd. Av ansökan framgår bl.a. att skyddsområdets storlek är 2,6 ha och att det är indelat i primär skyddszon och vattentäktszon.

Föreslagna skyddsföreskrifter reglerar hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor, kemiska bekämpningsmedel och andra miljöfarliga ämnen samt avfall. Vidare regleras avledning av spillvatten och dagvatten, väghållning, transport av farligt gods, schakt- och anläggningsarbeten, energianläggningar och enskilda vattentäkter, fordonstvätt och uppställning av arbetsmaskiner. Dessutom meddelas särskilda villkor för industrier och miljöfarlig verksamhet.

Länsstyrelsen har tillsammans med Markaryds kommun gjort vissa förändringar och kompletteringar i det ursprungliga förslaget.

Kungörelse med föreläggande för sakägarna att yttra sig över förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter har införts i tidningarna Smålänningen och Norra Skåne den 6 oktober 2006. Kopia av kungörelsen samt förslaget till skyddsområde och föreskrifter har dessutom skickats till kända sakägare.

Erinringar har framförts mot förslaget till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter beträffande bl.a. skyddsområdets utformning, att föreslaget vattenskyddsområde med föreskrifter kan medföra stora negativa konsekvenser för fastighetsägare, att begreppen brunnsområde och vattentäktszon blandas samt att sekundär skyddszon saknas. Inkomna erinringar har föranlett ändrad lydelse för nedanstående paragrafer:

§ 1 a) Brunnssområde

Brunnsområde har ersatts med vattentäktsszon.

§ 1 f) Miljöfarliga ämnen

Förbud för hantering utöver normal hushållning har ersatts med krav på tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Skyddsområde

Ett skyddsområde bör ges sådan omfattning att garantier skapas för att råvattnet efter ett normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål. Länsstyrelsen anser att Östergatans vattenverksförenings förslag till avgränsning av skyddsområdet är godtagbar.

Skyddsföreskrifter

Enligt 7 kap 22 och 30 §§ MB får Länsstyrelsen föreskriva de inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter och vad allmänheten har att iaktta inom ett skyddsområde för att syftet med området skall kunna tillgodoses.

Föreslagna inskränkningar torde enligt Länsstyrelsens mening ge ett godtagbart skydd för vattentäkten samtidigt som de inte inskränker onödigt mycket för fastighetsägare och allmänhet.

Upplysningar

Enligt 31 kap. 4 § punkt 4 MB har fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet rätt till ersättning om vattenskyddsföreskrifterna som meddelats enligt 7 kap. 22 § MB efter ansökan medför att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av fastighet avsevärt försvåras.

I 31 kap. 13 § MB framgår det att den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen ska väcka talan hos miljödomstolen mot den ersättningsskyldige inom ett år från den dag beslutet om föreskrifterna vann laga kraft. I annat fall förloras denna rätt.

Enligt 31 kap 7 § andra stycket MB ska ersättningen betalas av den som begärt föreskrifterna hos Länsstyrelsen. I detta fall ska ersättningen betalas av Östergatans Vattenverks ekonomiska förening.

Allmänna upplysningar återfinns i Kommentarer till vattenskyddsföreskrifterna, bilaga 2.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428), att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen skall inom 10 dagar införas i tidningarna Smålandsposten och Norra Skåne. Delgivningen skall anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut, förutsatt att kungörelsen inom den tiden införts i ovan nämnda tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av tf landshövding Claes Sjöblom.

I den slutliga handläggningen har även deltagit miljövardsdirektör Carl-Philip Jönsson, funktionsansvarig Anders Ahlström och Elin Blolm, planarkitekt samt vattenvårdshandläggare Monica Andersson, föredragande.

Claes Sjöblom
Monica Andersson

Delgivningssätt

Beslutet skall kungöras i länets författningssamlingar samt i ortstidning enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. jämfört med 16 § delgivningslag (1970:428).

Bilagor

1. Karta med skyddsområdesgräns
2. Kommentarer till vattenskyddsföreskrifterna
3. Hur man överklagar beslut

Kopia:

Quist, Bo Inge Kai, Östergatan 11, 285 31 Markaryd

Holmstrand, Bertil Axel Johannes, Östergatan 11,
285 31 Markaryd

Johansson, Per-Otto, Östergatan 17, 285 31 Markaryd

Balkhed, Alf Erling Harry, Östergatan 15, 285 31
Markaryd

Markaryds Revisions- & Konsultbyrå AB, Box 122,
285 32 Markaryd

Rickardssons Fastighetsförv Markaryd AB, Box 26,
285 21 Markaryd

Lönnen i Markaryd HB, Box 64, 285 22 Markaryd

Hansson & Birgersson Bygg AB, Åmot 3083, 285 93
Markaryd

Bäckman, Bertil, Kyrkogatan 15, 285 31 Markaryd

Ekström, Ingeborg, Kyrkogatan 13, 285 31 Markaryd

Markaryds kommun, Kommunstyrelsen, Box 74, 285 22
Markaryd

SGU, Box 670, 751 28 Uppsala

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

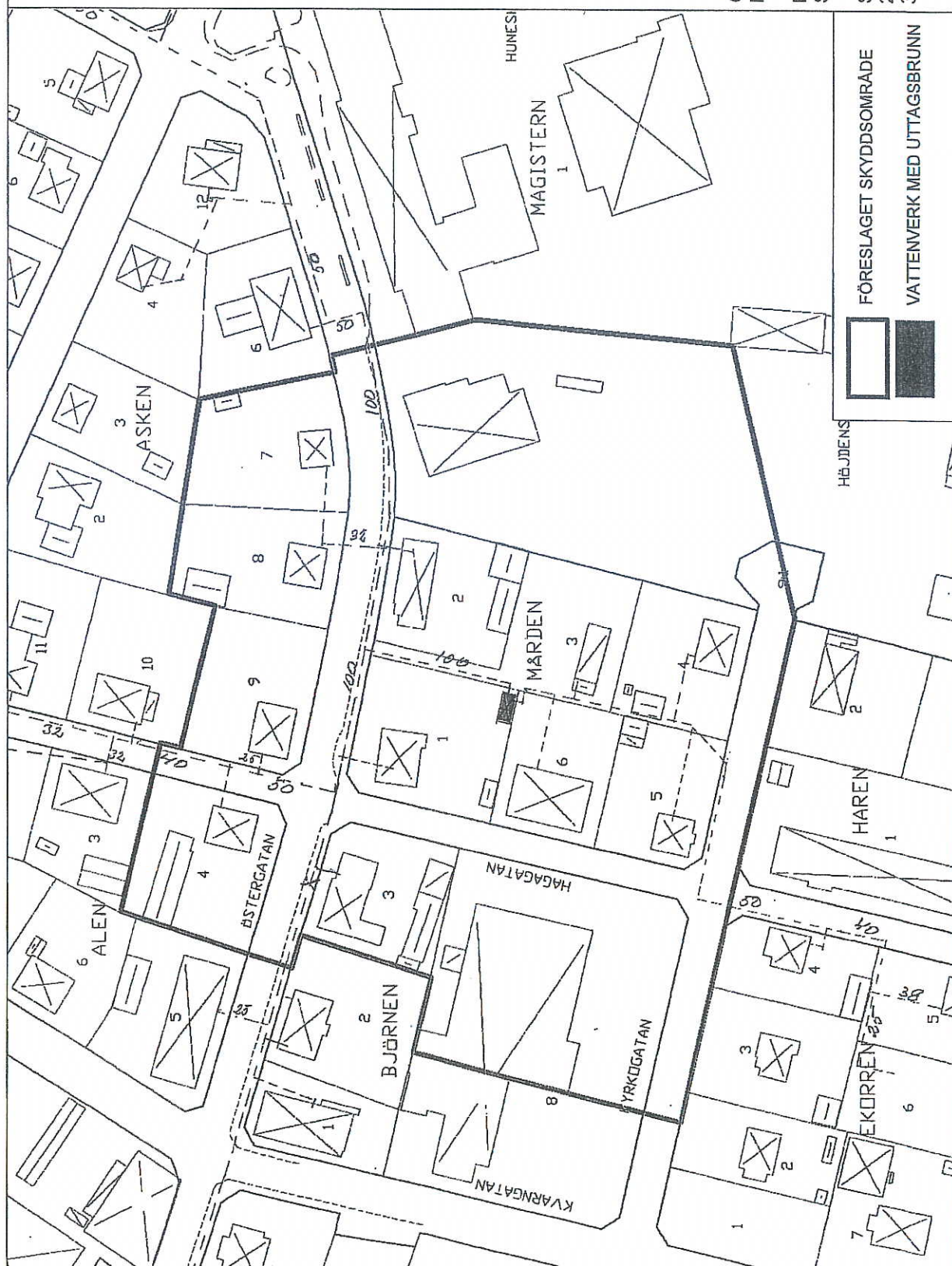
Lantmäteriet, Box 242, 351 05 Växjö

Markaryds kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, Box
74, 285 22 Markaryd

Markaryds kommun, Miljö- och byggnadskontoret, Box
74, 285 22 Markaryd (aktförvarare)

ÖSTERGATANS VATTENVERK
MARKARYD
FÖRSLAG TILL SKYDDSSOMRÅDE
SKALA 1:1500

SKY02L-01
2005-04-28
3103.198

Kommentarer till vattenskyddsföreskrifterna

Utöver tillstånd eller dispens enligt föreslagna vattenskyddsföreskrifter kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning. Bestämmelser m.m. av särskild betydelse kommenteras nedan:

Hänsynsregler

I 2 kap Miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna som bl. a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom skall en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräcklig kunskap och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Petroleumprodukter är mycket besvärliga föroreningar i vatten. En liter diesel ger oaptitlig smak åt mer än 2 000 m³ vatten.

Utformning av nya och befintliga cisterner för brandfarlig vara (inkl. tillhörande installationer) regleras av NFS 2003:24 (Naturvårdsverkets före-

skrifter om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor) eller föreskrifter som framledes ersätter dessa. I NFS 2003:24 föreskrivs tekniska krav på cisterner, rörledningar, överflyllningsskydd, återkommande kontroller mm. Dessutom föreskrivs i 10 kap. ytterligare krav på hantering och lagring inom vattenskyddsområde. Bland annat föreskrivs sekundärt skydd på cistern eller lösa behållare större än 250 l vilken skall rymma minst hälften av den sammanlagda lagrade volymen, dock minst den största behållarens volym.

Enligt NFS 2003:24 gäller även att förvaring i cistern eller lösa behållare av mer än 250 liter brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde inte får ske utan att skriftlig information dessförinnan lämnats till kommunens nämnd för miljöfrågor.

Hantering av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets författningssamling, SNFS 1997:2 (14 §), finns föreskrifter om användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Bestämmelsen innebär att den som yrkesmässigt vill använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ansöka om tillstånd för detta hos kommunens nämnd för miljöfrågor. Nämnden skall sedan utifrån erforderligt beslutsunderlag avgöra om tillstånd kan medges eller inte och om tillstånd ges meddela villkor för tillståndet.

Naturvårdsverk har även meddelat allmänna råd (SNF 2000:7) för tillståndsprövning enligt 14 § SNFS 1997:2 rörande användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. En allmän policy är att bekämpningsmedel inte får förekomma i svenskt dricksvatten.

Avledning av spillvatten och dagvatten samt hantering av avfall

Skyddsföreskrifterna ger tillsynsmyndigheten möjlighet för genomgång av äldre avloppsanläggningar. Anläggningar som inte tidigare godkänts, kan åläggas att vidta åtgärder för att minska risken att förore-

na yt- och grundvatten. Prövning sker från fall till fall.

Regn- och smältvatten, som är förorenat, och som kommer från större hårdgjorda ytor bör avledas via sedimentations- eller utjämningsmagasin eller som lokalt omhändertagande, för att minska risken för förorening av ytvattnet.

I enlighet med Avfallsförordningen (SFS 2001:1063) krävs alltid anmälan till kommunen om en fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare avser att på fastigheten kompostera eller gräva ned eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa annat avfall än trädgårdsavfall.

Vägar och transport av farligt gods

Transport av farligt gods kan medföra långtgående konsekvenser för vattenförsörjningen och att vattenförsörjningen slås ut på lång sikt.

Schakt- och anläggningsarbeten

I sand- och grusavlagringar sker infiltration till grundvattnet snabbt och grundvattnet rör sig fortare än i finkornigare jordarter. En förorening kan därför få en större spridning. Därmed blir även sanering svårare.

Energianläggningar och enskilda vattentäcker

Skyltning av slangsystemen skall ge skydd mot skador vid grävning. All borrning kan medföra att grundvattnet förorenas vid ovarsamt utförande och hantering.

Som köldbärare används vatten med inblandning av frostskyddsmedel, vanligtvis bioetanol eller syntetisk etanol. Inblandningen är ca. 30% etanol och 70% vatten. Normal mängd köldbärare är ca 1 liter per meter slang. Till en normal villa krävs en brunn på max 150 m. Det gör 300 m slang d.v.s. 300 liter köldbärare varav 90 liter är etanol. Etanol är en

miljövänlig produkt som dock vid utläckage ökar grundvattnets organiska innehåll, vilket får betraktas som tämligen harmlöst i de mängder det är fråga om vid ett utsläpp. Till etanolen sätts ett denatureringsmedel för att göra etanolen odrickbar. Som denatureringsmedel används isopropanol och isobutanol. Inblandningen är max 10 % till etanolen. Numera är vätskorna miljövänliga men innehåller dock små halter miljöfarliga ämnen samt ämnen som kan påverka vattnets smak. Det finns också andra köldmedier och frostskyddsmedel som är miljöfarligare.

Fordonstvätt mm

Biltvättmedel, kallavfettningsmedel och oljerester skall förhindras att nå grundvattnet och vattendrag inom skyddsområdet. Användning av biologiskt nedbrytbara rengörings och avfettningsmedel förordas.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som på något vis ändrar skyldigheterna inom skyddsområdet, gäller utöver meddelade föreskrifter.

Tillsyn

Länsstyrelsen eller den kommunala nämnden för miljöfrågor är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet enligt Miljöbalken och förordningen (1998:900) om tillsyn enligt Miljöbalken. Den myndighet som har fastställt skyddsföreskrifterna har också tillsynsansvar för vattenskyddsområdet.